

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำ และการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 150 คน ประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย (Research Participants) จำนวน 50 คน ประกอบด้วย

1.1 ผู้วิจัย จำนวน 1 คน

1.2 ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 49 คน ได้แก่ ครูที่เป็นครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน 37 คน

ครูหัวหน้าระดับชั้นเรียน 6 คน ครูรองหัวหน้าระดับชั้นเรียน 6 คน

2. กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 49 คน และนักเรียนช่วงชั้นที่ 3-4 จำนวน 100 คนและผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 100 คน

ตารางที่ 6 แสดงรายละเอียดของผู้ร่วมวิจัย (ครูหัวหน้าระดับชั้นเรียนและรองหัวหน้าระดับชั้นเรียน)

ระดับชั้นเรียน	ครูหัวหน้าระดับชั้นเรียน	ครูรองหัวหน้าระดับชั้นเรียน
มัธยมศึกษาปีที่ 1	นางดวงใจ สมบัติบุญสวน	นายกำปนาท ยุทธมานพ
มัธยมศึกษาปีที่ 2	นางสุรส เนื่องชมพู	นายเรวัตร พุ่มทิพย์
มัธยมศึกษาปีที่ 3	นางวรางคณา โทสาลี	นายชุมพร ไชยตันเทือก
มัธยมศึกษาปีที่ 4	นางวิภาวดี วงศ์อำมาตย์	นางมณีวรรณ ชุมนุชราษฎร์
มัธยมศึกษาปีที่ 5	นายประดิษฐ์ วิชัย	นายสมพงษ์ ภูทองสังข์
มัธยมศึกษาปีที่ 6	นางพุลศรี พลหงษ์	นางอุ๋ทอง เฟื่องพา

ตารางที่ 7 แสดงรายละเอียดของผู้ร่วมวิจัย (ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน)

ชั้นเรียน	ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1	นายสุรชัย คำศิริรักษ์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2	นางวารุณี ธรรมแท้
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3	นางสาวรัตนา วัฒนานนท์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4	นายเดชศักดิ์ เทศารินทร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5	นางสาวมณีรัตน์ เฟื่องแก่นท้าว
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/6	นางบังอร พลพันธ์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/7	นางวัฒนา วิชัย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/8	นางสาวเพ็ญรัตน์ ศรีพรหม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9	นางประพรรณ พิเภก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1	นายรังสิต สิงห์มหาไชย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2	นางพรพิไล บุญเลิศ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3	นายนพดล สอนบาล
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4	นางเพ็ญศรี แก้วศรี
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5	นางศิริมา พุ่มทิพย์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6	นายสุกรรณ พิเภก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7	นางสาวสมปอง รอดพ่าย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/8	นายสำราญ ทองจีน

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ชั้นเรียน	ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1	นายชุมพล ทองอั้ง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2	นายสวรรค์ ศรีสมบุรณ์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3	นางสมจิตร เกษบึงกาฬ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4	นางสาววราภรณ์ คันทะพรหม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/5	นางน้อมจิตร ดอนหมื่นศรี
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/6	นางนิลรัตน์ ส่งศรี
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/7	นางจิตรา บุตรแสง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1	นางเสาวนีย์ ยุทธमानพ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2	นางดอกแก้ว สิงห์แผ่น
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3	นางสาววรรณิกา ชาญสินธุ์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4	นางสาวปาริชาติ ทิพม่อม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/5	นางสุชาดา ศรีนนท์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1	นายสุรชัย สิงห์แผ่น
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2	นายชัยสิทธิ์ นังตะเล่า
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3	นายทักษิณ อุปรี
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/4	นางสุนิรัตน์ สอนบาล
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1	นายวรรณศักดิ์ พรหมรัตน์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2	นายรักษา คุ้มบุญ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3	นายนภดล สีหนาท
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4	นางชนาภา ไพศาล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานมี 5 ชนิด ได้แก่

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้ร่วมวิจัย มีทั้งหมด 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ

นำแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและความพึงพอใจในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความรู้ความเข้าใจ/ความพึงพอใจ
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด -

2. แบบทดสอบแบบอัตนัย จำนวน 1 ฉบับ 3 ข้อ สำหรับวัดความรู้ความเข้าใจของผู้ร่วมวิจัยทั้งก่อนและหลังการอบรม

นำแบบทดสอบไปตรวจให้คะแนน แล้วนำผลคะแนนวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งก่อนและหลังการอบรมมาเปรียบเทียบกัน

3. แบบสังเกต จำนวน 2 ฉบับ ประกอบด้วย

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสังเกตการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน ชนิดที่มีโครงสร้าง จำนวน 20 ข้อ

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสังเกตการนิเทศกำกับติดตามของครูหัวหน้าระดับชั้นเรียน และครูรองหัวหน้าชั้นเรียน ชนิดไม่มีโครงสร้าง จำนวน 4 ข้อ

นำแบบสังเกตทั้ง 2 ฉบับ ไปสังเกตการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน และสังเกตการนิเทศกำกับติดตามของครูหัวหน้าระดับชั้นเรียน และครูรองหัวหน้าระดับชั้นเรียน แล้วนำผลสรุปแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ

4. แบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ฉบับ ประกอบด้วย

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน ชนิดมีโครงสร้าง จำนวน 20 ข้อ

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์การนิเทศกำกับติดตามของครูหัวหน้าระดับชั้นเรียน และครูรองหัวหน้าระดับชั้นเรียน ชนิดไม่มีโครงสร้าง จำนวน 4 ข้อ

ฉบับที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ปกครองชนิดมีโครงสร้าง จำนวน 6 ข้อ ในกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน

นำแบบสัมภาษณ์ทั้ง 3 ฉบับ ไปสัมภาษณ์การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน สัมภาษณ์การนิเทศกำกับติดตามของครูหัวหน้าระดับชั้นเรียนและครูรองหัวหน้าระดับชั้นเรียน และสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนแล้ว นำผลมาสรุปแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ

5. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความพึงพอใจในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน มีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ

นำแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. วิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.1 ศึกษารูปแบบในการสร้างแบบสอบถามแล้วดำเนินการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ(Check list) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ

1.2 นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำเสนอแนะเพิ่มเติม

1.3 ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขความครอบคลุมตามเนื้อหา และให้ข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือเพิ่มเติม ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1.3.1 นายคำมูล แพงสวัสดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเซกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.3.2 นายปรีชา ตึงตระกูล ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีวิไลวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้าง

1.3.3 นายสุรสิทธิ์ สิทธิอมร ผู้อำนวยการ ระดับ 9 โรงเรียนบ้านเหล่าใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 วุฒิ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือ

1.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับครู โรงเรียนเซกา อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 96)

1.5 ปรับแก้แล้วพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2. วิธีการสร้างแบบทดสอบ

2.1 ศึกษาแนวทางการสร้างแบบทดสอบแล้วจัดทำแบบทดสอบวัดความรู้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งก่อนและหลังการอบรม เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ

2.2 นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพิ่มเติม

2.3 ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขความครอบคลุมตามเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือเพิ่มเติม ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

2.3.1 นายคำมูล แพงสวัสดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเซกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.3.2 นายปรีชา ตึงตระกูล ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีวิไลวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้าง

2.3.3 นายสุรสิทธิ์ สิทธิอมร ผู้อำนวยการ ระดับ 9 โรงเรียนบ้านเหล่าใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 วุฒิ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือ

2.4 ปรับแก้แล้วพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. วิธีการสร้างแบบสังเกต

3.1 ศึกษารูปแบบวิธีการสร้างแบบสังเกต แล้วจัดทำแบบสังเกต จำนวน 2 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 เป็นแบบสังเกตการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน ชนิดที่มีโครงสร้าง จำนวน 20 ข้อ ฉบับที่ 2 เป็นแบบสังเกตการนิเทศกำกับติดตามของครูหัวหน้าระดับชั้นเรียนและครูรองหัวหน้าชั้นเรียน ชนิดไม่มีโครงสร้าง จำนวน 4 ข้อ

3.2 นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพิ่มเติม

3.3 ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขความครอบคลุมตามเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือเพิ่มเติม ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.3.1 นายคำมูล แพงสวัสดิ์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนเซกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.3.2 นายปรีชา ดึงตระกูล ผู้อำนวยการ โรงเรียนศรีวิไลวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้าง

3.3.3 นายสุรสิทธิ์ สิทธิอมร ผู้อำนวยการ ระดับ 9 โรงเรียนบ้านเหล่าใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 วุฒิ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือ

3.4 ปรับแก้แล้วพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. วิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์

4.1 ศึกษารูปแบบวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ แล้วจัดทำแบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน ชนิดมีโครงสร้าง จำนวน 20 ข้อ ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์การนิเทศกำกับติดตามของครูหัวหน้าระดับชั้นเรียน และครูรองหัวหน้าระดับชั้นเรียน

ชนิดไม่มีโครงสร้าง จำนวน 4 ข้อ ฉบับที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน ชนิดมีโครงสร้าง จำนวน 6 ข้อ

4.2 นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพิ่มเติม

4.3 ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขความครอบคลุมตามเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือเพิ่มเติม ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

4.3.1 นายคำมุด แพงสวัสดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเซกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

4.3.2 นายปรีชา ตังตระกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีวิไลวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้าง

4.3.3 นายสุรสิทธิ์ สิทธิอมร ผู้อำนวยการ ระดับ 9 โรงเรียนบ้านเหล่าใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 วุฒิ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือ

4.4 ปรับแก้แล้วพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. วิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนเกี่ยวกับความพึงพอใจในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน

5.1 ศึกษารูปแบบในการสร้างแบบสอบถามแล้วดำเนินการสร้างแบบสอบถามกับความคิดเห็นนักเรียนเกี่ยวกับความพึงพอใจในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ

5.2 นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพิ่มเติม

5.3 ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขความครอบคลุมตามเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือเพิ่มเติม ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

5.3.1 นายคำมูล แพงสวัสดิ์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนเซกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

5.3.2 นายปรีชา ตังตระกูล ผู้อำนวยการ โรงเรียนศรีวิไลวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้าง

5.3.3 นายสุรสิทธิ์ สิทธิอมร ผู้อำนวยการ ระดับ 9 โรงเรียนบ้านเหล่าใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 วุฒิ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือ

5.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับครูโรงเรียนเซกา อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 96)

5.5 ปรับแก้แล้วพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามขั้นตอนของหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ดำเนินการ 2 วงรอบ แต่ละวงรอบมีขั้นตอนดังนี้

วงรอบที่ 1 (25 ตุลาคม 2548 - 31 ธันวาคม 2548)

1. ขั้นการวางแผน (Planning) ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนพรเจริญวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดหนองคาย เขต 3

1.1.1 ศึกษาข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2548 ของโรงเรียนพรเจริญวิทยา

1.1.2 ศึกษาข้อมูลปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่ผิดต่อระเบียบวินัยของโรงเรียนพรเจริญวิทยา

1.2.3 ใช้แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของครูโรงเรียนพรเจริญวิทยา ที่เป็นกลุ่มผู้ร่วมศึกษา จำนวน 49 คน

1.2 ประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัย วางแผนการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนพรเจริญวิทยา โดยการ

1.2.1 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้และศึกษาแนวทางการดำเนินงาน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจากคู่มือครูที่ปรึกษา วีดีโอ และวีซีดี ระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนของกรมสุขภาพจิต ซึ่งมีกิจกรรมดังนี้

1) กำหนดช่วงเวลาการประชุมเชิงปฏิบัติการ 1-2 พฤศจิกายน 2548

2) ประสานงานวิทยากร โดยใช้วิทยากร คือ นางวิจิตรา พงษ์พงษ์

ครูแนะแนวโรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร และครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนดีเด่นด้านระบบการ

ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1

3) จัดเตรียมเอกสารคู่มือครูที่ปรึกษา วีดีโอ และวีซีดี การดำเนินงาน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของกรมสุขภาพจิต

4) จัดทำข้อทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังการอบรม

1.2.2 การดำเนินการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม ซึ่งมีกิจกรรมดังนี้

1) วางแผนการนิเทศกำกับติดตามการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนโดยให้ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนเป็นผู้ปฏิบัติระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5

องค์ประกอบ

(1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูที่ปรึกษาจะต้องมีข้อมูล 3 ด้าน

คือ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว

(2) การคัดกรองนักเรียน ครูที่ปรึกษาจะต้องสามารถคัดกรองนักเรียน

ในชั้นเรียนของตนเองออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มที่มีปัญหา

(3) การส่งเสริมนักเรียน ครูที่ปรึกษา จะต้องส่งเสริมนักเรียนตามความ

สามารถและจัดประชุมผู้ปกครองเป็นชั้นเรียน

(4) การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ครูที่ปรึกษาจะต้องสามารถ

แก้ไขปัญหานักเรียนในชั้นเรียนของตนเองได้เป็นเบื้องต้น ในปัญหาที่แก้ไขได้

(5) การส่งต่อนักเรียน ครูที่ปรึกษาจะต้องสามารถดำเนินการส่งต่อ

นักเรียนได้หากไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้

แล้วให้ครูหัวหน้าระดับชั้นเรียนและครูรองหัวหน้าระดับชั้นเรียนเป็นผู้

นิเทศกำกับติดตามในระดับชั้นเรียนของตนเอง แล้วสรุปนำเสนอผลการปฏิบัติให้โรงเรียนทราบ

ทุกเดือน และทุกภาคเรียน

- 2) วางแผนการจัดทำเครื่องมือสะท้อนผลการปฏิบัติ โดยจัดทำแบบสังเกต สัมภาษณ์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ
- 3) วางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้ทำวิจัยเป็นผู้รวบรวมข้อมูลจาก บทดสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ตามปฏิทิน
- 4) วางแผนการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปข้อมูลหลังจากการเก็บข้อมูล

รวบรวมข้อมูลเสร็จสิ้น

โดยมีแผนปฏิบัติการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ดังตารางที่ 8

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 8 แผนปฏิบัติการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนพรหมจริยวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามองคาย เขต 3

กิจกรรม	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงานกิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรม	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล
วงรอบที่ 1 1. การสำรวจความคิดเห็น การดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	ความคิดเห็นของ กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 49 คน	25 ต.ค. 48	- ผู้ทำวิจัย - ผู้ร่วมวิจัย	ดำรงความคิดเห็น ของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย 49 คน	แบบสอบถาม	จากผู้ร่วมวิจัย จำนวน 49 คน
2. การจัดประชุมเชิง ปฏิบัติการ	ให้ความรู้กลุ่มผู้ร่วม วิจัย 49 คน	1 - 2 พ.ย. 48	- วิทยากรคือ ครูณะแนว จากโรงเรียนปทุมเทพ วิทยาคาร - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย 49 คน	- บันทึกการลงเวลา เข้าร่วมอบรม - ภาพถ่ายการประชุม เชิงปฏิบัติการ จากการใช้แบบทดสอบ	- บัญชีลงเวลา - กล้องถ่ายภาพ แบบทดสอบ	จากผู้ร่วมวิจัย 49 คน
3. การทดสอบวัดความรู้ ก่อนการอบรม	ความรู้ก่อนการอบรม ของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย 49 คน	1 พ.ย. 48	- ผู้ทำวิจัย - ผู้ร่วมวิจัย	จากการใช้แบบทดสอบ	แบบทดสอบ	จากผู้ร่วมวิจัย 49 คน

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กิจกรรม	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล
4. การทดสอบวัดความรู้หลังการอบรม	ความรู้หลังการอบรมของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย 49 คน	2 พ.ย. 48	- ผู้ทำวิจัย - ผู้ร่วมวิจัย	จากการใช้แบบทดสอบ	แบบทดสอบ	จากผู้ร่วมวิจัย 49 คน
5. การสังเกตการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือแก่นักเรียน	กลุ่มผู้ร่วมวิจัยที่เป็นครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนทั้ง 6 ระดับๆ ละ 3 คน รวม 18 คน	3-8 พ.ย. 48	- ผู้ทำวิจัยเป็นผู้สังเกต - ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนเป็นผู้รับการสังเกต	จากการสังเกต	แบบสังเกตฉบับที่ 1	ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน 18 คน
6. การสังเกตการนิเทศ กำกับติดตามการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ	กลุ่มผู้ร่วมวิจัยที่เป็นครูหัวหน้าระดับชั้นเรียนและครูรองหัวหน้าระดับชั้นเรียน ทั้ง 6 ระดับ รวม 12 คน	11 - 18 พ.ย. 48	- ผู้ทำวิจัยเป็นผู้สังเกต - ครูหัวหน้าระดับชั้นเรียนและครูรองหัวหน้าระดับชั้นเรียนเป็นผู้รับการสังเกต	จากการสังเกต	แบบสังเกตฉบับที่ 2	ครูหัวหน้าระดับชั้นเรียนและครูรองหัวหน้าระดับชั้นเรียน 12 คน

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กิจกรรม	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล
7. การสัมภาษณ์การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	กลุ่มผู้ร่วมวิจัยที่เป็นครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนทั้ง 6 ระดับ ๆ ละ 3 คน รวม 18 คน	19-26 พ.ย. 48	- ผู้ทำวิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ - ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนเป็นผู้รับคำถาม	จากการสัมภาษณ์	แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 1	ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน 18 คน
8. การสัมภาษณ์การนิเทศกำกับติดตามการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	กลุ่มผู้ร่วมวิจัยที่เป็นครูหัวหน้าระดับชั้นเรียนแต่ละครูของหัวหน้าระดับชั้นเรียน 6 ระดับ รวม 12 คน	27 พ.ย.- 4 ธ.ค. 48	- ผู้ทำวิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ - ครูหัวหน้าระดับชั้นเรียนและครูรองหัวหน้าระดับชั้นเรียนเป็นผู้รับสัมภาษณ์	จากการสัมภาษณ์	แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 2	ครูหัวหน้าระดับชั้นเรียนและครูรองหัวหน้าระดับชั้นเรียน 12 คน
9. การสนทนากลุ่มย่อย	กลุ่มผู้ร่วมวิจัยที่เป็นครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน 18 คน	9-17 ธ.ค. 48	- ผู้ทำวิจัย - ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน 18 คน	จากการบันทึกข้อมูล การสนทนา	แบบบันทึกการสนทนา	ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน 18 คน

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กิจกรรม	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล
10. การประชุมสะท้อนผล วงรอบที่ 1	กลุ่มผู้ร่วมวิจัยทั้งหมด	28 ธ.ค. 48	-กลุ่มผู้ร่วมวิจัยทั้งหมด	จากการบันทึกการประชุม	บันทึกการประชุม	กลุ่มผู้ร่วมวิจัยทั้งหมด
วงรอบที่ 2	กลุ่มผู้ร่วมวิจัยที่ยังไม่เข้าใจ	1-30 ม.ค. 49	-ผู้ทำวิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยที่ยังไม่เข้าใจ	จากการสังเกต	แบบสังเกตฉบับที่ 1,2	กลุ่มผู้ร่วมวิจัยที่ยังไม่เข้าใจ
11. การสังเกตการณ์ ดำเนินงานและการ นิเทศติดตามระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน(เพิ่มเติม)						

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กิจกรรม	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล
12. การสัมภาษณ์การดำเนินงานและการนิเทศติดตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (เพิ่มเติม)	กลุ่มผู้ร่วมวิจัยที่ยังไม่เข้าใจ	1-30 ม.ค. 49	-ผู้ทำวิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยที่ยังไม่เข้าใจ	จากการสัมภาษณ์	แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 1,2	กลุ่มผู้ร่วมวิจัยที่ยังไม่เข้าใจ
13. การสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและการสำรวจความพึงพอใจของนักเรียน	ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 100 คน นักเรียนจำนวน 100 คน	1-30 ม.ค. 49 20 มี.ย. 2549	-ผู้วิจัย -ผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 3,4 จำนวน 100 คนและนักเรียนจำนวน 100 คน	จากการสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและการสำรวจความพึงพอใจของนักเรียน	แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามความพึงพอใจ	-ผู้วิจัย -ผู้ปกครอง นักเรียนและนักเรียนช่วงชั้นที่ 3,4 รวม 100 คน

2. ขั้นการปฏิบัติ (Action) ดำเนินการดังนี้

2.1 ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยทั้งหมด ในวันที่ 25 ตุลาคม 2548

2.2 ดำเนินการวัดความรู้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ก่อนการอบรม ในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2548

2.3 ดำเนินการอบรม โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เรื่องระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแผนที่วางไว้ ในวันที่ 1 - 2 พฤศจิกายน 2548

2.4 ดำเนินการวัดความรู้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลังการอบรม ในวันที่ 2 พฤศจิกายน 2548

2.5 ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน ดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 องค์ประกอบ ดังนี้

2.5.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูที่ปรึกษาจัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนในชั้นเรียนของตัวเอง อย่างน้อย 3 ด้านใหญ่ ๆ ดังนี้ คือ

- 1) ด้านความรู้ความสามารถ (การเรียนรู้และความสามารถอื่น ๆ)
- 2) ด้านสุขภาพ (ร่างกายและจิตใจ - พฤติกรรม)
- 3) ด้านครอบครัว (เศรษฐกิจและการคุ้มครอง)

โดยมีการศึกษาข้อมูลจากระเบียนสะสม แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) สมุดประจำตัวนักเรียน การเยี่ยมบ้านนักเรียน การสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน การสัมภาษณ์หรือสอบถามจากเพื่อนและตัวนักเรียนเอง

2.5.2 การคัดกรองนักเรียน ครูที่ปรึกษาดำเนินการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนอย่างละเอียดแล้ววิเคราะห์ คัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน และของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งนักเรียนในชั้นเรียนของตนเองออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มที่มีปัญหา แล้วบันทึกผลการคัดกรองลงในสมุดการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยดำเนินการในช่วงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2548 ถึงวันที่ 26 พฤศจิกายน 2548 แล้วนำเสนอให้โรงเรียนทราบ

2.5.3 การส่งเสริมนักเรียน ครูที่ปรึกษาดำเนินการส่งเสริมนักเรียนในชั้นเรียนของตนเอง ตามผลการคัดกรอง เพื่อให้ นักเรียน กลุ่มปกติหรือที่มีความสามารถพิเศษบรรลุเป้าหมายตามศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ เกิดความภาคภูมิใจไม่กลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา กลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหาที่พยายามหาทางป้องกันไม่ให้มีปัญหากลับขึ้นอีก หรือกลับเป็นนักเรียนกลุ่มปกติให้ได้ โดยการจัดกิจกรรมโฮมรูมครูที่ปรึกษา พบนักเรียนที่ห้องเรียน

ในช่วงเข้าก่อนเข้าเรียนทุกวัน และการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองเป็นชั้นเรียน ในวันเสาร์ที่ 21 ธันวาคม 2548 นำเสนอผลการประชุมให้โรงเรียนทราบ

2.5.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ครูที่ปรึกษาดำเนินการให้ความสนใจใส่นักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหาจำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความสนใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด หาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกันและการแก้ไขปัญหาของนักเรียน โดยแบ่งปัญหาด้านการเรียนด้านพฤติกรรมหรือความประพฤติ แล้วดำเนินการกิจกรรมแก้ไขปัญหานในสิ่งที่สามารถแก้ไขปัญหาได้ โดยการจัดกิจกรรม

1) การให้คำปรึกษาเบื้องต้น มีขั้นตอนดำเนินการ คือ

- (1) สร้างสัมพันธภาพ
- (2) พิจารณาความเข้าใจปัญหา
- (3) กำหนดวิธีการและการดำเนินการแก้ไขปัญหา
- (4) ยุติการปรึกษา

2) กิจกรรมการแก้ไขปัญหที่จำเป็น

- 3) กิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 4) กิจกรรมในห้องเรียน
- 5) กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
- 6) กิจกรรมซ่อมเสริม
- 7) กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง

2.5.5 การส่งต่อ ครูที่ปรึกษาได้ดำเนินการให้การช่วยเหลือนักเรียนแล้วปรากฏว่าไม่ดีขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการส่งต่อ เพื่อให้ผู้มีความสามารถเฉพาะด้านหรือผู้เชี่ยวชาญได้แก้ไขปัญหให้ดีขึ้น มีกิจกรรมการส่งต่อ 2 แนวทาง คือ ครูที่ปรึกษาส่งต่อภายในไปยังครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายปกครองและการส่งต่อภายนอกของครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองไปยังผู้เชี่ยวชาญพิเศษภายนอก ดำเนินกิจกรรมตามวงรอบที่ 1 ในช่วงวันที่ 3 ถึงวันที่ 27 ธันวาคม 2548

2.6 ครูหัวหน้าระดับชั้นเรียน ครูรองหัวหน้าระดับชั้นเรียนดำเนินการนิเทศกำกับติดตามครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน ตามแผนที่วางไว้

3. ชั้นการสังเกต (Observation)

3.1 ดำเนินการสังเกต การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 องค์ประกอบของครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน ทั้ง 6 ระดับ ๆ ละ 3 คน จำนวน 18 คน โดยใช้แบบสังเกตการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.2 ดำเนินการสังเกต การนิเทศกำกับติดตาม ของครูหัวหน้าระดับชั้นเรียน จำนวน 6 คนและครูรองหัวหน้าระดับชั้นเรียน จำนวน 6 คน โดยใช้แบบสังเกตการนิเทศ กำกับติดตาม

3.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 องค์ประกอบของครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน ทั้ง 6 ระดับ ๆ ละ 3 คน จำนวน 18 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.4 ดำเนินการสัมภาษณ์การนิเทศกำกับติดตามของครูหัวหน้าระดับชั้นเรียน จำนวน 6 คน และครูรองหัวหน้าระดับชั้นเรียน จำนวน 6 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์การนิเทศ กำกับติดตาม

3.5 ตรวจสอบสรุปผลการปฏิบัติโดยดูจากเอกสารสมุดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โดยดำเนินการในช่วงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2548 – 31 ธันวาคม 2548

4. ขั้นการสะท้อนผล (Reflection) ดำเนินการดังนี้

4.1 นำข้อมูลขั้นการสังเกตมาวิเคราะห์แยกแยะปัญหาโดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยทุกคน

4.2 ปรับปรุงวิธีการ เพื่อนำไปแก้ปัญหา พัฒนาส่วนที่ได้อยู่แล้วเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนพรเจริญวิทยา ทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียน การส่งต่อนักเรียน โดยใช้กระบวนการนิเทศภายใน ซึ่งกลุ่มผู้ร่วมวิจัยปฏิบัติในวงรอบถัดไป

ดำเนินการในช่วงวันที่ 20 – 31 ธันวาคม 2548

วงรอบที่ 2 (1 มกราคม 2549 – 28 กุมภาพันธ์ 2549)

1. ขั้นการวางแผน (Planning) นำผลสะท้อนจากวงรอบที่ 1 มาวิเคราะห์ปัญหาเพื่อปรับปรุงแก้ไข กิจกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน ซึ่งพบว่า ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนบางคนยังไม่เข้าใจในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน บางองค์ประกอบ แก้ไข โดยให้ครูหัวหน้าระดับชั้นเรียนและครู รองหัวหน้าระดับชั้นเรียนให้การนิเทศครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนในระดับชั้นของตนเอง กำกับติดตามทุกสัปดาห์ ทุกเดือน แล้วสรุปรายงานผลการปฏิบัติให้โรงเรียนทราบเมื่อสิ้นภาคเรียน

2. ขั้นการปฏิบัติ (Action) ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 องค์ประกอบ ในส่วนที่ปรับปรุงเพิ่มเติมและได้วางแผนไว้ในวงรอบที่ 2

3. ขั้นการสังเกต (Observation)

3.1 การสังเกตการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนที่ยังไม่เข้าใจ และการสังเกตการนิเทศกำกับติดตามของครูหัวหน้าระดับชั้นเรียน ครูรองหัวหน้าระดับชั้นเรียน (เพิ่มเติม)

3.2 การสัมภาษณ์การดำเนินงานของครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนที่ยังไม่เข้าใจ และการสัมภาษณ์การนิเทศกำกับติดตามของครูหัวหน้าระดับชั้นเรียน ครูรองหัวหน้าระดับชั้นเรียน (เพิ่มเติม)

3.3 การสัมภาษณ์ความพึงพอใจผู้ปกครองนักเรียนในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน

4. ขั้นการสะท้อนผล (Reflection) นำข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์เพิ่มเติม มาร่วมกันวิเคราะห์ โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยแล้วหาแนวทางในการดำเนินงานที่มีคุณภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 25 ตุลาคม 2548 – 28 กุมภาพันธ์ 2549

วงรอบที่ 1 วันที่ 25 ตุลาคม 2548 – วันที่ 31 ธันวาคม 2548

วงรอบที่ 2 วันที่ 1 มกราคม 2549 – วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2549

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ใช้เครื่องมือ 5 ชนิด ได้แก่

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้ร่วมวิจัย

2. แบบทดสอบแบบอัตนัย สำหรับวัดความรู้ความเข้าใจของผู้ร่วมวิจัยทั้งก่อนและหลังการอบรม

3. แบบสังเกตการณ์ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและแบบสังเกตการนิเทศกำกับติดตาม

4. แบบสัมภาษณ์การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบสัมภาษณ์การนิเทศกำกับติดตาม และแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน

5. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความพึงพอใจในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้แจกแจงข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อนำมาสรุปเป็นผลงานการวิจัย โดยนำข้อมูลที่ได้รวบรวมมาจาก แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็น แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังการอบรม แบบสังเกตการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบสังเกตการนิเทศกำกับติดตาม แบบสัมภาษณ์การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบสัมภาษณ์การนิเทศกำกับติดตาม และผลการสนทนากลุ่มย่อยการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มาจัดหมวดหมู่ แล้วตรวจสอบข้อมูลโดยใช้เทคนิคแบบสามเส้า (Triangulation Technique) (Merriam, 1998 : 204) ดำเนินการแปลผลข้อมูล โดยอาศัยความสัมพันธ์ในมิติต่าง ๆ ภายใต้เทคนิคดังกล่าว คือ มิติด้านข้อมูล มิติด้านการศึกษาค้นคว้า แล้วนำเสนอผลการแปลความในรูปแบบของการบรรยาย (Narrative Form)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อมูล

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

- เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
- X แทน คะแนนแต่ละตัว
- $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
- n แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
- $\sum$ แทน ผลรวม